

Odontoglossum cirrhosum Lindl. 1833

Synoniem

Oncidium cirrhosum (Lindl.) Beer 1854

Vindplaats

Komt voor aan de westelijke zijde in de Andes van Ecuador en Colombia, vooral in Ecuador (departement Pichincha) en wel op de oude weg tussen Quito en Santo Domingo maar ook op andere plaatsen zoals op Mount Pichincha. In Colombia is een vindplaats bekend in het departement Nariño. Komt misschien ook nog in Peru voor.

Groeit epifytisch op solitair staande bomen op "kale" plekken in het regenwoud, komt soms terrestrisch voor maar groeit dan in dekens van mos. De hoogten waarop deze planten voorkomen liggen tussen 1400 - 2000 m.

Beschrijving

Plant met pseudobulben die onderling verbonden zijn door een kort rhizoom. Pseudobulben eivormig afgeplat en omringd door 2 paar schutbladen. Op de bulb staan 1 tot 2 bladeren die tot 30 cm lang kunnen worden en die spits uitlopen. De bloemstengel verschijnt aan de basis van de bulb, kan tot wel 60 cm lang worden en is enigszins overhangend. In cultuur kunnen er tot 20 bloemen op verschijnen. De bloem heeft een witte grondkleur, is ±8 cm hoog en ±5 cm breed en geurt voortreffelijk. De sepalen zijn evenals de petalen lang en spits maar de sepalen zijn iets breder. Alle bloembladen kunnen chocolade-bruine vlekken bezitten. De drielobbig lip heeft aan de basis een grote citroengele vlek. De middelste lob is lang en spits uitlopend, de 2 zijlobben zijn omgekruld tot een kraag, geel van kleur en voorzien van rode streepjes. Tussen de middenlob en de 2 zijlobben staan twee typerende gele hoorntjes die aan het eind wit zijn. Het zuiltje is wit van kleur en voorzien van 2 draadvormige aanhangsels. Polliniën 2, hard van structuur en geel van kleur.

Variabiliteit

Zoals zoveel bloemen varieert ook *Odontoglossum cirrhosum* in grootte en kleur. De kleur en grootte van de vlekken (van enkele tot vele) varieert van rood-bruin tot chocolade-bruin. Enkele varianten zijn:

var. album (syn. *O. hrubyanum* Rchb. f. 1885), zuiver witte bloem met groenig tot heel bleek oranje vlekken; var. *klabochorum* Rchb.f. 1878, deze heeft beduidend grotere bloemen die ook intensiever chocolade-bruin gevlekt zijn. Deze variëteit is afkomstig uit Colombia en bloeit meestal iets later.

Verwisseling mogelijkheden

Wegens de draadachtig verlengde bloembladeren en de opwaarts gebogen callus hoorntjes met geen andere soort te verwisselen.

Cultuur

Odontoglossum cirrhosum dient men in een koele kas te verzorgen. De temperatuur bedraagt maximum 25°C in de zomer (of zo min mogelijk hoger), in de winter 's nachts als laagste 10°C. Men dient het hele jaar door de potkluit vochtig te houden, niet nat. De plant houdt van een lichte standplaats met een vochtige atmosfeer. Dit geldt vooral voor wanneer de plant op een blok is opgebonden, wat dus ook mogelijk is. *Odontoglossum cirrhosum* houdt ook van wat frisse lucht van b.v. een ventilator. De bulb laat men in de nawinter uitrijpen door minder water te geven, men gaat weer ruim water geven wanneer de bloemstengel ongeveer 3 cm is. Bemesten is aanbevelenswaardig. Dit bemesten dient men te stoppen wanneer na de bloei de nieuwe scheut

verschijnt omdat als die te vlug groeit (in de zomer) die niet zal gaan bloeien. Opnieuw beginnen met bemesten omstreeks eind september, dan groeit de scheut goed door in de koele maanden en zal gewillig gaan bloeien. *Odontoglossum cirrhosum* gedijt meestal niet zo goed op de vensterbank. Wel kan deze plant 's zomers op een beschutte plaats buiten

Bloeitijd

Variabel maar ligt meestal tussen december en mei, dit geldt ook voor de natuurlijke standplaats, maar daar kan de bloemstengel wel tot 150 bloemen voortbrengen! De duur van de bloei is 3 tot 4 weken bij koele omstandigheden.

Wetenswaardigheden

De soort werd ontdekt door Kolonel Hall in het dal van Mindo aan de Ecuadoriaanse zijde op 2000 meter hoogte, vrijwel gelijktijdig met Dr. Jameson. Hall stuurde de gedroogde bloemen aan Sir William Hooker in Kew. Daar werd de soort in 1833 door Dr. LINDLEY beschreven, uiteraard nogal onvolledig (*The Genera and Species of Orchidaceous Plants*. S. 211, 1833). Pas in 1875 stuurden de gebroeders Klaboch levend materiaal naar England, waar de soort bij Mr. Spencer Brunton in Beckenham en bij Sir Trevor Lawrence in Burford Lodge in bloei kwamen.

De soortnaam *cirrhosum* = rankend, eindigend in een slanke krul of golf (doelend op de bloembladen).

Hybriden

Behalve de natuurhybride *Odm. cirrhosum* x *Odm. cristatum* = *Odm. elegans* Rchb. f. 1879 werd de soort

vroeger zeer algemeen - tot 1925 in totaal 37maal- voor kruisingen gebruikt, daarna slechts een maal met

Odm. cirrhosum x *Milt. warszewiczii* = *Odna. aid* Lace (W.W. G. MOIR, 1964)

In de kwekerij domineerde tot 1913 Charlesworth bij wie talrijke, ten dele zeer kruisingen lukten bv.

Odm. cirrhosum x *Odm. crispum* = *Odm. Phoebe* (1905)

Odm. cirrhosum x *Odm. harryanum* = *Odm. Elaine* (1906)

Odm. cirrhosum x *Odm. hastilabium* = *Odm. Eurydice* (1906)

Odm. cirrhosum x *Odm. uro-skinneri* = *Odm. Eleanor* (1908)

Odm. cirrhosum x *Cda. sanguinea* = *Cda. Heatonensis* (1906)

Odm. cirrhosum x *Cda. vulcanica* = *Cda. Bohnhoftiae* (1906)

Odm. cirrhosum x *Cda. noezliana* = *Cda. Keighleyensis* (1908)

Odm. cirrhosum x *Anc. forbesii* = *Odcdm. Fowlerianum* (1911)

Odm. cirrhosum x *Anc. incurvum* = *Odcdm. Hebe* (1911)

Odm. cirrhosum x *Milt. candida* = *Odna. Cybele* (1913)

Odm. cirrhosum x *Milt. roezlii* = *Odna. Ellwoodii* (1913)

Enige andere voorbeelden zijn:

Odm. cirrhosum x *Odm. triumphans* = *Odm. triumphosum* (McBEAN, 1913)

Odm. cirrhosum x *Odm. Vuylstekei* = *Odm. Vulcirrha* (THWAITES, 1914)

Bron:

Orchiteek N.O.V.

Bijlage van Orchideeën okt. 1988

Tekst: J.A.C. Schoonen

Foto: L. Bockemühl

Tekening: L. Bockemühl